

HOLLANDIA.

ERASMVS ROTERODAMVS BATAVVS his verbis hanc suam describit Hollandiam: Conuenit inter plerosque doctos, nec id refragantibus coniecturis, eam Rheni ad Oceanum Insulam, cuius Tacitus libro vicesimo meminit, esse, quam nunc Hollandiam vocant, terram mihi semper celebrandam, & venerandam, vt cui vitæ huius initium debeam. Atque vtinam illi nos tam possimus honestamento vicissim esse, quam illa nobis non est poenitenda. Nam quod Martialis eam gentem rusticitatis insimulat, quod eandem Lucianus trucem vocat; aut nihil ad nos pertinet, aut etiam laudi vertendum arbitror vtrumque. Siquidem quæ gens non aliquando fuit rudior? Aut quando Romana gens laudatior, quam cum præter agriculturam & militiam nihil artium nosset? Quod si quæ quondam in Batauos dicta sunt, contendet aliquis ad huius temporis rationem pertinere; quæ maior laus Hollandiæ meæ potuit tribui, quam si dicatur à Martialis iocis abhorre, quos etiam ipse nequitias appellat? Vtinamque Christianis vel omnibus aures essent Batauæ, quod pestilentes eius Poëtæ facetias, aut non admitterent, aut certè his non caperentur. Quod si quis id rusticitatem vocare velit, nos conuicium haud illibenter agnoscimus; videlicet cum integris Lacedæmoniis, cum priscis illis Sabinis, cum laudatissimis Catonibus commune. Lucanus autem (opinor) ita truces appellat Batauos, vt Virgilius acrem Romanum. Alioqui si mores domesticos spectes, non alia gens est ad humanitatem, ad benignitatem propensior, cuique minus adsit vel feritatis, vel truculentia. Ingenium simplex, & ab insidiis, omni que fuco alienum, nullis grauibus obnoxium vitiis; tantum ad voluptatem, præcipue conuiuiorum, aliquantò deditius. Cuius rei causam esse puto, miram rerum omnium exuberantiam, quibus voluptatis studium irritari solet; idque partim ob commoditatem importationum, quod non solum occupat duo nobilissimorum fluminum ostia, Mosæ, Rhenique, verumetiam quod aliquanta sui parte Oceano alluitur, partim ob natiuam Regionis vbertatem, vt quæ passim nauigabilibus ac piscosis interluatur fluuiis, pascuis vberimis abundet. Adhæc auium infinitam copiam paludes saltusque suppeditant. Proinde negant aliam inueniri Regionem, quæ simili spatio, tantum Oppidorum contineat, mediocri quidem magnitudine, sed incredibili politia. In domesticæ suppellectilis nitore, palmam vni concedunt Hollandiæ negociatores, quibus pleraque pars Orbis est peragrata. Mediocriter Eruditorum, nusquam gentium frequentior numerus. Ad exquisitam eruditionem, præsertim antiquam, quod non perinde multi perueniant, aut vitæ luxus in causa est, aut quod apud illos plus honoris habetur egregiæ morum integritati, quam egregiæ doctrinæ. Nam ingenium non esse negatum illis, plurimis constat argumentis; quanquam mihi sanè quàm mediocre contigit, ne dicam exiguum, vt cetera pleraque. Hactenus Erasmus in Chiliadibus. Descripsit hanc Olandiam, vt ipse vocat Chrysofomus Neapolitanus, eleganti Epistola, ad Comitum Nugarolum. De eadem vide Historiam Batauicam Gerhardi Geldenhaurij, & Petrum Diueum. De admirabili huius Regionis rerum copia atque abundantia lege Lud. Guicciardinum. Ruinarum Armamentarij Romani (quæ sunt in littore Oceani Germanici ad pagum *Catwijck op zee* appellatum, non longè à Leyda oppido) marmorearumque inscriptionum ibidem inuentarum effigiem, olim seorsum in lucem dedimus. De Regione Traiectensium, quæ hac Tabula etiam continetur, consule Historiam Lamberti Hortensij Montfortij.

FRISIAE OCCIDENTALIS

DE ZVYDER ZEE

SEPTENTRIO

OCEANI GERMANICI

Miliaria Holland. parua, mediocria, & magna.

HOLLANDIAE ANTIQVORVM CATHHORVM SEDIS NOVA DESCRIP TIO, AVCTORE IACO BO A DAVENTRIA

PARS

OCCIDENS

DVCATVS GEIDRIA

DVCATVS BRABAN

TIAT

PARS

MEDITERRANEA

ORIENTIS

